

Ministarski nacrt

Savezne vlade

Petnaesti Pravilnik o Zakonu o sigurnosti proizvoda

(Pravilnik o zabrani uvoza, stavljanja na tržište i stavljanja na raspolaganje na tržištu lampiona – 15. ProdSV)

A. Problem i cilj

Pravilnikom su obuhvaćena leteća bespilotna rasvjetna tijela nalik na balone koja stvaraju vrući zrak pomoću otvorenog plamena te lete slobodno i nekontrolirano. Zbog toga predstavljaju značajan rizik za tijelo i život ljudi, kao i za životinje, biljke i materijalnu imovinu znatne vrijednosti.

Ta leteća rasvjetna tijela komercijalno se nazivaju lampionima želja, nebeskim lampionima ili sretnim balonima. U nastavku se nazivaju lampionima. U osnovi se sastoje od izvrnute vrećice izrađene od lakog materijala (na primjer, upijajućeg papira), prstena (od drva ili metala) koji širi donji otvor i plamenika (na primjer sa suhim alkoholom kao gorivom) pričvršćenog na središte prstena. Nakon paljenja, lampioni se nekontrolirano dižu jer se njima ne može upravljati. Ponekad mogu doseći visinu od 500 metara i, ovisno o snazi vjetrova, mogu se spustiti nekoliko kilometara od početne točke. Vrijeme gorenja iznosi između 5 i 20 minuta. Lampioni su dostupni u različitim veličinama. Najveći primjerci visoki su do dva metra i imaju promjer od jednog metra. Kada se količina goriva iscrpi, lampion pada na zemlju. Može se dogoditi da lampion još uvijek gori (BR-Drs. 816/09, str. 21.).

Zbog tih opasnosti koje lampioni mogu izazvati, Odbor za predstavke njemačkog Bundestaga (Pet 1-19-09-712-029156; BT-Drs. 19/24705; BT-Drs. 20/2200, str. 41.) podržao je predstavku kojom bi se također željelo zabraniti stavljanje na tržište lampiona. Peticiju je potaknuo požar u Zoološkom vrtu Krefeld, u kojem je smrtno stradalo više od 50 životinja. Iako su savezne države od 2009. donijele zabrane uporabe lampiona u skladu sa zakonodavstvom o sprječavanju opasnosti, savezna vlada smatra da je potrebno zabraniti stavljanje na tržište i pružanje lampiona s otvorenim izvorom vatre kao uzgona i bez mogućnosti upravljanja. Lampioni se trenutačno mogu lako kupiti u internetskim trgovinama. Trgovci često ne ističu iscrpno zabranu uporabe u trenutku kupnje. Osim toga, krajnji korisnici često pretpostavljaju da je, ako je kupnja dopuštena, korištenje također dopušteno. U gusto naseljenoj zemlji kao što je Savezna Republika Njemačka, ti lampioni predstavljaju značajnu potencijalnu opasnost u obliku požara i ometanja zračnog prometa u blizini tla.

Njemački Bundestag podržao je preporuku rezolucije Odbora za predstavke (vidjeti serijski broj 1 općeg pregleda 705 – dokument 19/24705; Zapisnik s plenarne sjednice 19/199, str. 27072.). Predstavka je poslana Saveznoj vladi i državnim parlamentima kako bi se preispitala provedba predstavke i kako bi se pronašli načini za ispravljanje situacije.

B. Rješenje

Na temelju Zakona o sigurnosti proizvoda izdaje se propis kojim se zabranjuje uvođenje lampiona u Njemačku, njihovo stavljanje na tržište u Njemačkoj i njihovo stavljanje na raspolaganje na njemačkom tržištu. Stoga je uklonjena prethodna proturječna pravna situacija u pogledu zakonitog pružanja i stjecanja, s jedne strane, i nezakonite uporabe, s

druge strane. Time se sprječavaju značajni rizici za tijelo i život ljudi, životinja i biljaka, kao i za materijalnu imovinu znatne vrijednosti.

C. Alternativna rješenja

Ne postoje.

D. Proračunski rashodi koji ne uključuju troškove usklađivanja

Zbog provedbe Pravilnika nema troškova za saveznu vladu, državne vlade i općine.

E. Troškovi usklađivanja

E.1. Troškovi usklađivanja za građane

Za građane se ne stvara, ne mijenja niti ukida teret usklađivanja.

E.2. Troškovi usklađivanja za poduzeća

Poduzeća neće snositi nikakve troškove usklađivanja.

Od čega troškovi birokracije koji proizlaze iz obveza informiranja

Iz tih obveza pružanja informacija ne proizlaze nikakvi administrativni troškovi.

E.3. Troškovi usklađivanja za nadležna tijela

Vladine agencije neće snositi nikakve troškove usklađivanja. To je obuhvaćeno odjeljkom 25. stavkom 2. Zakona o sigurnosti proizvoda.

F. Dodatni troškovi

Ne očekuje se utjecaj na pojedinačne cijene i razinu cijena, kao ni na razinu potrošačkih cijena.

Ministarski nacrt Savezne vlade

15. Pravilnik o Zakonu o sigurnosti proizvoda

(Pravilnik o zabrani uvoza, stavljanja na tržište i stavljanja na raspolaganje na tržištu lampiona – 15. ProdSV)

Od ...

Na temelju odjeljka 8. stavka 2. Zakona o sigurnosti proizvoda od 27. srpnja 2021. (Savezni službeni list I, str. 3146., 3147.), Savezna vlada utvrđuje:

Odjeljak 1.

Područje primjene

Ovim se Pravilnikom utvrđuje zabrana uvoza, stavljanja na tržište i stavljanja na raspolaganje lampiona na njemačkom tržištu.

Odjeljak 2.

Definicija

(1) Za potrebe ovog Pravilnika lampion je bespilotni leteći lampion u obliku balona,

1. kod kojeg se uzgon postiže s pomoću otvorenog izvora vatre, i
2. koji leti slobodno i bez mogućnosti upravljanja njime.

Gorivo koje se koristi kao izvor vatre za zagrijavanje može biti kruto, tekuće ili plinovito.

(2) Ostale oznake lampiona, kao što su lampioni želja ili sretni baloni, neće utjecati na odjeljak 3. ovog Pravilnika.

Odjeljak 3.

Zabrana uvoza, stavljanja na tržište i stavljanja na raspolaganje na tržištu

(3) Zabranjeni su uvoz, stavljanje na tržište i stavljanje na raspolaganje lampiona na njemačkom tržištu.

(4) Ako se lampion nudi na prodaju putem interneta ili putem bilo kojeg drugog oblika prodaje na daljinu, smatra se da je lampion dostupan na njemačkom tržištu ako je ponuda usmjerena na krajnje korisnike. Smatra se da je ponuda za prodaju upućena krajnjim korisnicima ako relevantni gospodarski subjekt na bilo koji način usmjerava svoje aktivnosti povezane sa stavljanjem na tržište ili stavljanjem na raspolaganje lampiona Saveznoj Republici Njemačkoj.

Odjeljak 4.

Prekršaji i kaznena djela

(5) Prekršaj u smislu odjeljka 28. stavka 1. točke 7. podtočke (a) Zakona o sigurnosti proizvoda čini svaka osoba koja namjerno ili iz nehaja uvozi, stavlja na tržište ili stavlja na raspolaganje na tržištu lampion suprotno odjeljku 3. stavku 1.

(6) Svaka osoba koja uporno ponavlja namjerno djelo iz stavka 1. ili ugrožava život ili zdravlje druge osobe ili tuđe imovine značajne vrijednosti takvim namjernim činom, podliježe kaznenom progonu u skladu s odjeljkom 29. Zakona o sigurnosti proizvoda.

Odjeljak 5.

Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave.

Odobrilo ga je Savezno vijeće.

Napomene s objašnjenjima

A. Opći dio

I. Cilj i nužnost odredbi

Lampioni predstavljaju visoki rizik tijekom uporabe. Postoji opasnost od požara zbog paljenja lampiona pri polijetanju, zbog čega mogu biti ugrožene osobe koje se nalaze u blizini lampiona. Može izgorjeti u zraku i srušiti se dok gori. Druge opasnosti od požara mogu biti uzrokovane padom dok je u plamenu zbog gubitka uzgona (npr. zbog ovojnice balona koja curi), zalijetanja u prepreku (npr. drveće, zgrade; u tom pogledu: Viši zemaljski sud u Frankfurtu a.M., presuda od 24.7.2015. – 24 U 108/14; Viši zemaljski sud u Saarbrückenu, presuda od 25. 11. 2015. – 1 U 437/12; Viši zemaljski sud u Koblenzu, presuda od 15.10.2015. – 6 U 923/14) ili uzrokovane užarenim ostacima nakon „redovnog” slijetanja (stoga prikladno: Jörg Teumer/Sina Stamm, Leteći piromani – Rizici u pogledu odgovornosti pri upotrebi „lampiona”, VersR 2009, 1036; vidjeti o nesrećama: Upravni sud u Düsseldorfu, presuda od 5.3.2009. – 6 K 5937/07. BVerwG [Savezni upravni sud] u svojoj je presudi od 25. listopada 2017. (predmet br. 6 C 44/16) pojasnio da, u slučaju letećih svjetala nalik balonu, što je važnija ugrožena pravna imovina i što je veća opasnost od štete u slučaju štete, niži zahtjevi moraju se postaviti u odnosu na stvarne nalaze u prognozi apstraktnog rizika. U svakom slučaju, tipični rizik od nastanka štete morao bi znatno premašiti opći rizik za život. Lampioni predstavljaju značajan rizik od požara koji premašuje opći rizik za život zbog dizajna lampiona i materijala koji se upotrebljavaju. S jedne strane, izvor vatre je otvoren, a s druge strane ne postoje mjere opreza protiv širenja vatre na zapaljive objekte. Stoga je rizik od požara visok kad lampioni s otvorenim izvorom vatre udare zapaljive predmete. Ovim rizikom od požara ne može se upravljati jer se tijekom leta ne može pouzdano predvidjeti. Lampionima se ne može upravljati, tako da su manevri u svrhu izbjegavanje nemogući. Nakon uspona potpuno su izloženi vjetru i vremenskim uvjetima. Trajanje, visina i ruta leta uvelike ovise o vjetru. Tijek leta je nepredvidiv, pogotovo jer ti leteći objekti poput balona mogu doseći visinu od 500 metara i letjeti do 20 minuta (BR-Drs. 816/09, str. 21.). U slučaju požara, požar se često neometano širi jer se lampioni, kako bi se postigao željeni svjetlosni efekt, puštaju navečer i noću, nakon čega ugrožavaju ljude, životinje i značajnu materijalnu imovinu u vrijeme kada ljudi spavaju ili kada su radni i poslovni prostori i drugi objekti prazni.

Može doći i do ometanja zračnog prometa u blizini tla ili iritacije vozača i drugih sudionika u cestovnom prometu. Odjeljak 19. stavak 1. točka 2. podtočka (b) Odluke o zračnom prijevozu služi i za sprečavanje opasnosti za zračni promet u blizini tla, zbog čega je za puštanje lampiona u blizini zračne luke potrebna dozvola.

(usp. o zračnom prometu: „Infoblatt Skylaternen” Njemačke kontrole zračnog prometa:

https://ais.dfs.de/pilotservice/bnl/leisure/skylantern/pdf/infoblatt_fluglaternen_de.pdf i često postavljana pitanja o balonima i lampionima).

Naravno, postoji posebno visok rizik kada se lampioni koriste po suhom vremenu ili nakon dugih razdoblja vrućine (rizik od šumskog požara). Osim toga, iznova su se izvodili masovni počeci. S pirotehničkim sredstvima obično se može uočiti pogrešno usmjeravanje projektila i njegov pad. Budući da bespilotne letjelice poput balona imaju mnogo širi domet, to ovdje nije moguće.

Opća opasnost od lampiona dokazana je velikim brojem poznatih slučajeva štete, a posljednji je bio požar u Zoološkom vrtu Krefeld na prijelazu iz 2019. u 2020. Smrtno je stradalo više od 50 majmuna, velešišmiša i ptica.

Došlo je do smrti na Duhove 2009.; oštećenja zgrada uzrokovana požarima redovito su bila teška.

Unatoč zabrani uporabe u svim saveznim državama, veliki požar dogodio se u Zoološkom vrtu Krefeld u novogodišnjoj noći 2019. Takvi događaji trebali bi se spriječiti zabranom stavljanja na tržište i stavljanja na raspolaganje lampiona.

II. Osnovni sadržaj nacрта

Zabranjen je uvoz, stavljanje na tržište i stavljanje na raspolaganje bespilotnih balonskih letećih svjetala (lampioni) na njemačkom tržištu. To sprječava značajne rizike za tijelo i život ljudi i životinja.

III. Alternativna rješenja

Ne postoje.

IV. Regulatorna ovlast

Nadležnost za pravilnik proizlazi iz odjeljka 8. stavka 2. Zakona o sigurnosti proizvoda.

V. Usklađenost s pravom Europske unije i međunarodnim ugovorima

Ovaj Pravilnik je u skladu sa zakonima Europske unije. Pravilnikom se zabranjuje uvoz, stavljanje na tržište i stavljanje na raspolaganje balonskih letećih svjetala i naprava za osvjetljivanje te je priopćen kao tehnički propis povezan s proizvodom u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva, SL L 241, 17.9.2025., str. 1. Pravilnik je u skladu s međunarodnim ugovorima koje je sklopila Savezna Republika Njemačka.

VI. Posljedice zakonodavstva

1. Pravno i upravno pojednostavnjenje

Pravilnikom se ne predviđa nikakvo pojednostavnjenje zakonodavstva i administracije.

2. Aspekti održivosti

Pravilnik ne utječe na aspekte održivosti.

3. Proračunski izdatci bez troškova usklađivanja

Ne postoje.

4. Troškovi usklađivanja

4.1. Troškovi usklađivanja za građane

Za građane ne postoje troškovi usklađivanja.

4.2. Troškovi usklađivanja za gospodarske subjekte

Poduzeća neće snositi nikakve troškove usklađivanja.

4.3. Troškovi usklađivanja za nadležna tijela

Nema troškova usklađivanja za saveznu vladu, savezne države i općine. To je već obuhvaćeno odjeljkom 25. stavkom 2. Zakona o sigurnosti proizvoda.

5. Dodatni troškovi

Ne očekuju se učinci na razine cijena, posebno na razine potrošačkih cijena.

6. Daljnje posljedice zakonodavstva

Pravila za potrošače nemaju učinka. Neće biti rodnog ni demografskog učinka ili utjecaja na održavanje i promicanje jednakih životnih uvjeta.

VII. Rok; Ocjenjivanje

Nije predviđeno vremensko ograničenje ili ocjena ovog Pravilnika jer se visoki rizik od slobodno letećih lampiona s otvorenim izvorom vatre u budućnosti ne može spriječiti ni na koji drugi način osim putem zabrane.

B. Posebni dio

U pogledu odjeljka 1. (Područje primjene)

Tom se odredbom utvrđuje područje primjene.

U pogledu odjeljka 2. (Definicije)

U pogledu stavka 1.

Opis oblika lampiona kao „nalik balonu” uključuje i druge geometrijske oblike vanjske ovojnice lampiona. Ako se lampion s mogućnosti upravljanja (kao što je uže) upotrebljava, na primjer, kao ukrasni predmet, mora se osigurati da je ta mogućnost upravljanja otporna na trganje i vatru kako bi se spriječio gubitak kontrole. Sredstvo za upravljanje mora već biti trajno povezano s lampionom kada se stavlja na tržište na takav način da se neće odvojiti ni potrgati kada se upotrebljava kako je predviđeno ili na predvidljiv način.

U pogledu stavka 2.

Lampioni su također poznati kao lampioni želja, nebeski baloni, lampioni Kong-Ming, sretni lampioni, papirnati lampioni, leteći lampioni ili sretni baloni, među ostalima. Drugi naziv za lampione ne utječe na zabranu uvoza, stavljanja na tržište i stavljanja na raspolaganje na njemačkom tržištu.

U pogledu odjeljka 3. (Zabrana uvoza, stavljanja na tržište i stavljanja na raspolaganje na tržištu)

U pogledu stavka 1.

Tom se odredbom uređuje zabrana uvoza lampiona spremnih za upotrebu u smislu odjeljka 2. točke 9. Zakona o sigurnosti proizvoda, njihova stavljanja na tržište u smislu

odjeljka 2. točke 16. Zakona o sigurnosti proizvoda i stavljanja na raspolaganje na njemačkom tržištu u smislu odjeljka 2. točke 4. Zakona o sigurnosti proizvoda.

U pogledu stavka 2.

U stavku 2. upućuje se na definiciju prodaje na daljinu iz članka 6. Uredbe (EU) 2019/1020. Članak 6. Uredbe (EU) 2019/1020 usmjeren je na ponudu krajnjim korisnicima. U skladu s člankom 3. točkom 21. Uredbe (EU) 2019/1020, krajnji korisnik je „bilo koja fizička ili pravna osoba koja boravi ili ima poslovni nastan u Uniji i kojoj se proizvod stavi na raspolaganje kao potrošaču, izvan okvira trgovine, poslovanja, zanata ili struke, ili kao stručnom krajnjem korisniku tijekom njegovih industrijskih ili stručnih aktivnosti”. Ta se definicija primjenjuje i na proizvode na temelju Zakona o sigurnosti proizvoda putem odjeljka 2. rečenice 2. Zakona o nadzoru tržišta te je šira od pojma potrošača. Formulacijom se osigurava da ponuda ne smije biti upućena ni krajnjim korisnicima. Osim toga, osnova za odobrenje iz odjeljka 8. stavka 2. Zakona o sigurnosti proizvoda nije usmjerena samo na proizvode široke potrošnje, već i na proizvode općenito.

U pogledu odjeljka 4. (Prekršaji i kaznena djela)

Pravilnikom se uređuju prekršaji i kaznena djela.

U pogledu odjeljka 5. (Stupanje na snagu)

Ovom se odredbom uređuje stupanje na snagu Pravilnika.